

**REGULATORNA KOMISIJA
ZA ENERGETIKU REPUBLIKE SRPSKE**

***PRIJEDLOG BUDŽETA
ZA 2023. GODINU***

Trebinje, decembar 2022.

Sadržaj

1. UVOD	4
2. PRIJEDLOG BUDŽETA REGULATORNE KOMISIJE ZA 2023. GODINU	5
2.1 SINTETIČKI PRIKAZ	5
2.2 ANALITIČKI PRIKAZ	6
2.3 OBRAZLOŽENJE PRIJEDLOGA BUDŽETA	7
I PRIHODI	7
II RASHODI.....	7
A. TEKUĆI TROŠKOVI	8
1. Troškovi materijala, goriva, energije i grijanja	8
2. Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	8
3. Troškovi proizvodnih usluga: troškovi transportnih usluga, troškovi usluga održavanja, troškovi zakupa i troškovi ostalih usluga	9
4. Troškovi amortizacije	9
5. Nematerijalni troškovi.....	9
6. Rashodi kamata	10
B. INVESTICIONA ULAGANJA	10
1. Nematerijalna ulaganja	10
2. Oprema	10
3. Dio anuiteta koji se odnosi na glavnici kredita	10
A. REGULISANJE SEKTORA ELEKTRIČNE ENERGIJE	11
a) Odobravanje i donošenje pravila i propisa	11
b) Izdavanje dozvola	12
c) Izdavanje sertifikata i rješenja o podsticaju.....	13
č) Tarifni postupci	14
ć) Garantovane otkupne cijene, premije i naknade.....	14
d) Nadgledanje poslovnih aktivnosti korisnika dozvola u okviru regulatorne nadležnosti .	15
dž) Aktivnosti na zaštiti kupaca.....	16
đ) Tržište električne energije.....	16
B. REGULISANJE SEKTORA PRIRODNOG GASA	17
a) Donošenje i odobravanje propisa, pravila, i akata	17
b) Izdavanje dozvola	18
c) Prethodno odobrenje za izgradnju direktnog gasovoda	19
č) Certifikacija operatora transportnog sistema	19

ć) Tarifni postupci	19
d) Nadgledanje poslovnih aktivnosti korisnika dozvola u okviru regulatorne nadležnosti ..	20
dž) Zaštita kupaca	20
đ) Tržište prirodnog gasa.....	20
C. REGULISANJE SEKTORA NAFTE I DERIVATA NAFTE.....	21
a) Donošenje i odobravanje propisa, pravila, i akata	21
b) Izdavanje dozvola	21
c) Nadgledanje poslovnih aktivnosti korisnika dozvola u okviru regulatorne nadležnosti..	21
č) Zaštita kupaca	21
Č. ADMINISTRATIVNO-FINANSIJSKI POSLOVI	22
a) Administrativno-finansijske aktivnosti iz regulatorne nadležnosti.....	22
Ć. SARADNJA SA DRUGIM INSTITUCIJAMA.....	23
D. OSTALE AKTIVNOSTI REGULATORNE KOMISIJE	24

1. UVOD

Regulatorna komisija za energetiku Republike Srpske (u daljem tekstu: Regulatorna komisija), kao samostalna i neprofitna organizacija, funkcionalno nezavisna od republičkih organa, energetskih subjekata i korisnika njihovih proizvoda i usluga, osnovana je zakonom. Nadležnosti Regulatorne komisije propisane su zakonima iz oblasti energetike i to: Zakonom o energetici (Službeni glasnik Republike Srpske, broj 49/09), Zakonom o električnoj energiji (Službeni glasnik Republike Srpske, broj 68/20), Zakonom o obnovljivim izvorima energije (Službeni glasnik Republike Srpske, broj 16/22), Zakonom o gasu (Službeni glasnik Republike Srpske, broj 22/18 i 15/21) i Zakonom o nafti i derivatima nafte (Službeni glasnik Republike Srpske, broj 36/09 i 102/12). Pored zakonske regulative, način funkcionisanja Regulatorne komisije je detaljno uređen statutom i poslovníkom o radu. Osnovna nadležnost Regulatorne komisije je regulisanje odnosa na tržištu električne energije, prirodnog gasa i nafte i derivata nafte, a njen rad je zasnovan na principima javnosti, pravičnosti, podsticanja konkurentnosti, zaštite krajnjih kupaca itd.

Finansiranje rada Regulatorne komisije obezbjeđuje se iz godišnjih naknada od energetskih subjekata, korisnika dozvole za obavljanje jedne ili više energetskih djelatnosti i jednokratnih naknada koje plaćaju podnosioci prilikom podnošenja zahtjeva za izdavanje dozvola, a na osnovu odredbe člana 24. stav 1. Zakona o energetici.

Na osnovu odredbe člana 24. stav 2. Zakona o energetici, Regulatorna komisija dostavlja prijedlog budžeta Narodnoj skupštini Republike Srpske koja ga usvaja prije početka budžetske godine.

Prijedlog budžeta Regulatorne komisije za energetiku Republike Srpske za 2023. godinu sadrži sintetički i analitički prikaz prihoda i rashoda i uporedni prikaz ovih finansijskih pokazatelja iz usvojenog budžeta za 2022. godinu. Uz tabelarni prikaz budžeta, dato je obrazloženje za svaku pojedinačnu stavku rashoda koje sadrži način utvrđivanja finansijskog iznosa za te stavke i razloge eventualne promjene u odnosu na prethodnu godinu.

S obzirom na to da su sredstva koja su planirana u ovom prijedlogu budžeta potrebna za obavljanje poslova iz nadležnosti Regulatorne komisije, u ovaj dokument je uvršten dio koji sadrži planirane aktivnosti Regulatorne komisije u 2023. godini, sa pojedinačnim prikazom za svaki energetski sektor (električnu energiju, prirodni gas, naftu i derivate nafte).

2. PRIJEDLOG BUDŽETA REGULATORNE KOMISIJE ZA 2023. GODINU

2.1 SINTETIČKI PRIKAZ

I PRIHODI					
Redni broj	Opis	Budžet za 2022.	Budžet za 2023.	Učešće u planiranim prihodima	Indeks 2023/2022
1.	Prihodi od regulatornih naknada od korisnika dozvola za obavljanje energetske djelatnosti	2.508.427	2.764.127	99,95	110,19
2.	Prihodi od jednokratnih naknada	1.000	1.000	0,04	100,00
3.	Ostali prihodi	200	200	0,01	100,00
	UKUPNI PRIHODI	2.509.627	2.765.327	100,00	110,19
II RASHODI					
Redni broj	Opis	Budžet za 2022.	Budžet za 2023.	Učešće u planiranim rashodima	Indeks 2023/2022
A	TEKUĆI TROŠKOVI	2.421.144	2.647.958	95,76	109,37
1.	Troškovi materijala, goriva, energije i grijanja	84.000	92.500	3,34	110,12
1.1.	Troškovi materijala	29.500	32.500	1,18	110,17
1.2.	Troškovi goriva i energije	49.500	55.000	1,99	111,11
1.3.	Ostali troškovi materijala	5.000	5.000	0,18	100,00
2.	Troškovi zarada, naknada zarada i ost. ličnih rashoda	1.994.000	2.213.000	80,03	110,98
2.1.	Troškovi bruto zarada i naknada zarada	1.891.000	2.085.000	75,40	110,26
2.2.	Otpremnine za odlazak u penziju i ostale naknade	30.000	50.000	1,81	166,67
2.3.	Pomoć zaposlenima u skladu sa propisima o radu	15.000	15.000	0,54	100,00
2.4.	Troškovi zaposlenih na službenom putu	58.000	63.000	2,28	108,62
3.	Troškovi proizvodnih usluga	59.900	69.600	2,52	116,19
3.1.	Troškovi transportnih usluga	23.000	25.000	0,90	108,70
3.2.	Troškovi usluga održavanja	16.300	21.000	0,76	128,83
3.3.	Troškovi zakupa	15.600	15.600	0,56	100,00
3.4.	Troškovi ostalih usluga	5.000	8.000	0,29	160,00
4.	Troškovi amortizacije	147.000	142.000	5,14	96,60
5.	Nematerijalni troškovi	98.000	106.500	3,85	108,67
5.1.	Troškovi neproizvodnih usluga	40.500	45.000	1,63	111,11
5.2.	Troškovi reprezentacije	9.000	9.000	0,33	100,00
5.3.	Troškovi osiguranja	9.500	9.500	0,34	100,00
5.4.	Troškovi platnog prometa	1.000	2.000	0,07	200,00
5.5.	Troškovi članarina	5.500	5.500	0,20	100,00
5.6.	Troškovi ostalih naknada i poreza	11.500	13.000	0,47	113,04
5.7.	Troškovi doprinosa	5.000	5.000	0,18	100,00
5.8.	Ostali nematerijalni troškovi	16.000	17.500	0,63	109,38
6	Rashodi kamata	38.244	24.358	0,88	63,69
B	INVESTICIONA ULAGANJA*	235.482	259.369	9,38	110,14
1.	Nematerijalna ulaganja	8.000	8.000	0,29	100,00
2.	Oprema	0	10.000	0,36	
3.	Dio anuiteta koji se odnosi na glavnice kredita	227.482	241.369	8,73	106,10
V.	UKUPNI RASHODI: (A+B-amortizacija)	2.509.627	2.765.327	100,00	110,19

*djelimično se finansiraju iz predviđenog troška amortizacije za 2023. godinu

2.2 ANALITIČKI PRIKAZ

I PRIHODI					
Redni broj	Opis	Budžet za 2022.	Budžet za 2023.	Učešće u planiranim prihodima	Indeks 2023/2022
1.	Prihodi od regulatornih naknada od korisnika dozvola za obavljanje energetske djelatnosti	2.508.427	2.764.127	99,95	110,19
2.	Prihodi od jednokratnih naknada	1.000	1.000	0,04	100,00
3.	Ostali prihodi	200	200	0,01	100,00
	UKUPNI PRIHODI	2.509.627	2.765.327	100,00	110,19
II RASHODI					
Redni broj	Opis	Budžet za 2022.	Budžet za 2023.	Učešće u planiranim rashodima	Indeks 2023/2022
A.	TEKUĆI TROŠKOVI	2.421.144	2.647.958	95,76	109,37
1.	TROŠKOVI MATERIJALA, GORIVA, ENERGIJE I GRIJANJA	84.000	92.500	3,34	110,12
1.1.	Troškovi materijala	29.500	32.500	1,18	110,17
1.1.1.	Kancelarijski materijal	15.500	18.500	0,67	119,35
1.1.2.	Ostali režijski materijal	14.000	14.000	0,51	100,00
1.2.	Troškovi goriva i energije	49.500	55.000	1,99	111,11
1.2.1.	Troškovi naftnih derivata	29.500	30.000	1,08	101,69
1.2.2.	Troškovi električne energije	20.000	25.000	0,90	125,00
1.3.	Ostali troškovi materijala	5.000	5.000	0,18	100,00
2.	TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALIH LIČNIH RASHODA	1.994.000	2.213.000	80,03	110,98
2.1.	Troškovi bruto zarada i naknada zarada	1.891.000	2.085.000	75,40	110,26
2.2.	Otpremnine za odlazak u penziju i ostale naknade	30.000	50.000	1,81	166,67
2.3.	Pomoć zaposlenima u skladu sa propisima o radu	15.000	15.000	0,54	100,00
2.4.	Troškovi zaposlenih na službenom putu	58.000	63.000	2,28	108,62
2.4.1.	Troškovi dnevnica u zemlji	7.000	9.000	0,33	128,57
2.4.2.	Troškovi dnevnica u inostranstvu	7.000	8.000	0,29	114,29
2.4.3.	Troškovi prevoza i smještaja u zemlji	15.000	17.000	0,61	113,33
2.4.4.	Troškovi prevoza u inostranstvu	15.000	15.000	0,54	100,00
2.4.5.	Troškovi smještaja u inostranstvu	14.000	14.000	0,51	100,00
3.	TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA	59.900	69.600	2,52	116,19
3.1.	Troškovi transportnih usluga	23.000	25.000	0,90	108,70
3.1.1.	Troškovi poštanskih usluga	5.000	6.000	0,22	120,00
3.1.2.	Troškovi telefona i interneta	18.000	19.000	0,69	105,56
3.2.	Troškovi usluga održavanja	16.300	21.000	0,76	128,83
3.2.1.	Troškovi održavanja opreme	6.000	6.000	0,22	100,00
3.2.2.	Troškovi održavanja vozila	8.500	11.000	0,40	129,41
3.2.3.	Ostali troškovi održavanja	1.800	4.000	0,14	222,22
3.3.	Troškovi zakupa	15.600	15.600	0,56	100,00
3.4.	Troškovi ostalih usluga	5.000	8.000	0,29	160,00
4.	TROŠKOVI AMORTIZACIJE	147.000	142.000	5,14	96,60
5.	NEMATERIJALNI TROŠKOVI	98.000	106.500	3,85	108,67

5.1.	Troškovi neproizvodnih usluga	40.500	45.000	1,63	111,11
5.1.1.	Troškovi revizije finansijskih izvještaja	2.000	2.000	0,07	100,00
5.1.2.	Troškovi konsultantskih, advokatskih i zdravstvenih usluga	5.000	5.000	0,18	100,00
5.1.3.	Troškovi stručnog usavršavanja zaposlenih	9.000	9.000	0,33	100,00
5.1.4.	Održavanje licenciranog softvera za elektronsko upravljanje dokumentacijom	17.500	22.000	0,80	125,71
5.1.5.	Održavanje održavanja i unapređenja internet stranice	4.000	4.000	0,14	100,00
5.1.6.	Troškovi ostalih neproizvodnih usluga	3.000	3.000	0,11	100,00
5.2.	Troškovi reprezentacije	9.000	9.000	0,33	100,00
5.3.	Troškovi osiguranja	9.500	9.500	0,34	100,00
5.3.1.	Osiguranje imovine	2.000	2.000	0,07	100,00
5.3.2.	Osiguranje vozila (kasko i obavezno)	6.000	6.000	0,22	100,00
5.3.3.	Kolektivno osiguranje radnika	1.500	1.500	0,05	100,00
5.4.	Troškovi platnog prometa	1.000	2.000	0,07	200,00
5.5.	Troškovi članarina	5.500	5.500	0,20	100,00
5.6.	Troškovi ostalih naknada i poreza	11.500	13.000	0,47	113,04
5.7.	Troškovi doprinosa	5.000	5.000	0,18	100,00
5.8.	Ostali nematerijalni troškovi	16.000	17.500	0,63	109,38
5.8.1.	Objavljivanje akata u štampanim medijima	10.000	10.000	0,36	100,00
5.8.2.	Sudske i administrativne takse	2.000	3.500	0,13	175,00
5.8.3.	Troškovi preplate na časopise i stručne publikacije	4.000	4.000	0,14	100,00
6.	RASHODI KAMATA	38.244	24.358	0,88	63,69
B.	INVESTICIONA ULAGANJA*	235.482	259.369	9,38	110,14
1.	Nematerijalna ulaganja	8.000	8.000	0,29	100,00
2.	Oprema		10.000	0,36	0,00
3.	Dio anuiteta koji se odnosi na glavnica kredita	227.482	241.369	8,73	106,10
V.	UKUPNI RASHODI: (A+B-amortizacija)	2.509.627	2.765.327	100,00	110,19

*djelimično se finansiraju iz planiranog troška amortizacije za 2023. godinu

2.3 OBRAZLOŽENJE PRIJEDLOGA BUDŽETA

Prijedlog budžeta Regulatorne komisije za 2023. godinu je urađen na osnovu planiranih aktivnosti Regulatorne komisije u 2023. godini, kao i ostvarenja budžeta u 2022. godini.

I PRIHODI

Na osnovu usvojenog Budžeta za 2023. godinu, Regulatorna komisija će donijeti rješenje o regulatornoj naknadi za 2023. godinu kojom će ukupni iznos godišnje naknade rasporediti na korisnike dozvola za obavljanje jedne ili više energetske djelatnosti, u vidu pojedinačne godišnje regulatorne naknade za svakog korisnika dozvole.

Planirani prihodi Regulatorne komisije se obezbjeđuju iz godišnjih regulatornih naknada od korisnika dozvola za obavljanje jedne ili više energetske djelatnosti, kao i od jednokratnih naknada za izdavanje dozvola u iznosu koji omogućava pokrivanje troškova poslovanja Regulatorne komisije.

II RASHODI

Prijedlogom budžeta za 2023. godinu planirano je povećanje ukupnih rashoda za 10,19%, koliko iznosi i povećanje potrebnih prihoda za finansiranje rada i obavljanja poslovne

aktivnosti Regulatorne komisije. Rashodi su podijeljeni u dvije kategorije: tekuće troškove i investiciona ulaganja.

A. TEKUĆI TROŠKOVI

Tekući troškovi obuhvataju sve rashode i izdatke koji nastaju obavljanjem poslovne aktivnosti Regulatorne komisije. To su troškovi materijala, troškovi zarada i naknada zarada i ostalih ličnih rashoda, troškovi usluga, ugovorene obaveze i slično. Planirano povećanje tekućih troškova u 2023. godini, u odnosu na 2022. godinu je 9,37%.

1. Troškovi materijala, goriva, energije i grijanja

Troškovi materijala, goriva, energije i grijanja su planirani u iznosu većem za 10,12% nego u 2022. godini.

1.1. Troškovi materijala

Troškovi materijala obuhvataju troškove kancelarijskog materijala, sredstava za održavanje higijene, auto gume i ostali materijal. Kancelarijski materijal obuhvata i utrošeni materijal za pripremu dokumentacije koja se upućuje na zahtjev zainteresovanim licima za učestvovanje u javnim raspravama koje organizuje Regulatorna komisija. Tokom 2022. godine, Regulatorna komisija je, u postupcima koje vodi, ali i kroz postupke javnih nabavki, strankama i zainteresovanim licima dostavila preko 50.000 štampanih stranica raznih dokumenata.

Troškovi ostalog materijala obuhvataju, između ostalog, troškove i materijal za održavanje poslovne zgrade Regulatorne komisije, nabavku auto-guma, materijal za održavanje opreme i slično. U okviru ovog iznosa je planiran i materijal za održavanje higijene u poslovnim prostorijama Regulatorne komisije. Troškovi materijala su planirani u iznosu većem za 10,17% nego u prethodnoj budžetskoj godini.

1.2. Troškovi goriva i energije

Ukupan iznos troškova goriva i energije je planiran u iznosu većem za 11,11% nego u prethodnoj budžetskoj godini. Razlog ovog povećanja je porast troškova električne energije i goriva u 2022. godini, a u skladu sa potpisanim ugovorima sa snabdjevačem električne energije i izabranim dobavljačem goriva.

1.3. Ostali troškovi materijala

Ostali troškovi materijala su planirani u istom obimu kao u 2022. godini. U pitanju su troškovi vodosnabdijevanja poslovne zgrade Regulatorne komisije u Trebinju.

2. Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda

Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda obuhvataju ukupna lična primanja, uključujući i troškove zaposlenih na službenom putu, otpremnine za odlazak u penziju, pomoć zaposlenima za slučaj smrti članova porodice kao i ostale naknade u skladu sa propisima o radu. Troškovi bruto zarada i naknada zarada i ostalih ličnih rashoda su planirani u iznosu većem za 10,98% nego u 2022. godini. Osnov za planiranje troškova zarada i naknada zarada zaposlenih u Regulatornoj komisiji je ostvarenje u 2022. godini, kao i promjene koje će nastati u 2023. godini.

2.1. Troškovi bruto zarada i naknada zarada

Troškovi zarada i naknada zarada u 2023. godini su, uvažavajući i prihvaćene mjere ekonomske politike, kao i osjetna inflatorna kretanja u 2022. godini i potrebu očuvanja standarda zaposlenih, planirani u obimu većem za 10,26% nego u 2022. godini. Troškovi

poreza i doprinosi su planirani u skladu sa propisima. Odobreni troškovi bruto zarada i naknada zarada nisu povećavani od 2016. godine.

2.2 - 2.3. Otpremnine za odlazak u penziju i ostale naknade i pomoć zaposlenima

Troškovi otpremnina za odlazak u penziju i ostale naknade su planirani u većem obimu nego u prethodnoj godini za 66,67%. Do porasta pomenutih troškova je došlo zbog očekivanog odlaska u penziju zaposlenog, kao i zbog isteka mandata jednom članu Regulatorne komisije. Troškovi pomoći zaposlenima u skladu sa propisima o radu su planirani u istom obimu kao i u 2022. godini.

2.4. Troškovi zaposlenih na službenom putu

Troškovi zaposlenih na službenom putu su planirani u većem iznosu nego u prethodnoj budžetskoj godini. Troškovi zaposlenih na službenom putu su značajno smanjeni prilikom planiranja budžeta za 2021. godinu, zbog tadašnje epidemiološke situacije u svijetu, te je prilikom planiranja troškova zaposlenih na službenom putu za 2023. godinu predviđeno povećanje od 8,62%, u odnosu na prethodnu budžetsku 2022. godinu, u skladu sa ostvarenjem u prethodnoj godini i očekivanim poslovnim aktivnostima Regulatorne komisije u 2023. godini.

3. Troškovi proizvodnih usluga: troškovi transportnih usluga, troškovi usluga održavanja, troškovi zakupa i troškovi ostalih usluga

Prijedlogom budžeta za 2023. godinu predviđeno je ukupno povećanje navedenih troškova u iznosu od 16,19%, a prema potpisanim ugovorima i ispostavljenim računima u toku 2022. godine. Troškovi transportnih usluga, tj. troškovi poštanskih usluga, telefona i interneta su povećani za 8,70%; troškovi usluga održavanja za 28,83%; troškovi ostalih usluga za 60,00%, dok su troškovi zakupa planirani u istom iznosu kao i u prethodnoj godini.

4. Troškovi amortizacije

Troškovi amortizacije su planirani u manjem iznosu za 3,40% nego u 2022. godini. Ovi troškovi obuhvataju planirane troškove amortizacije za opremu i poslovnu zgradu koja je u posjedu Regulatorne komisije.

5. Nematerijalni troškovi

Za 2023. godinu, nematerijalni troškovi su planirani u većem obimu nego u 2022. godini za 8,67%. Troškovi neproizvodnih usluga su planirani u većem iznosu za 11,11%, zbog porasta troškova održavanja licenciranog softvera, a u skladu sa potpisanim ugovorima sa pružaocima usluge održavanja licenciranog softvera za 2023. godinu. Troškovi revizije finansijskih izvještaja, konsultantskih, advokatskih, zdravstvenih usluga, troškovi stručnog usavršavanja zaposlenih kao i ostale neproizvodne usluge su planirani u istom iznosu kao u prethodnoj budžetskoj godini.

Troškovi reprezentacije, troškovi osiguranja, troškovi članarina kao i doprinosa su planirani u istom iznosu kao u 2022. godini. Troškovi platnog prometa su planirani u iznosu od 2.000 KM (u 2022. godini je ovaj trošak odobren u iznosu od 1.000 KM, što daje povećanje od 100%), a prema potpisanom ugovoru sa izabranom komercijalnom bankom. Ostali nematerijalni troškovi su planirani u iznosu većem za 9,38% nego u prethodnoj budžetskoj godini, zbog porasta troškova sudskih i administrativnih taksi u prethodnom periodu.

6. Rashodi kamata

Ovi troškovi su planirani u iznosu od 24.358 KM, koliko iznosi trošak kamata za 2023. godinu, iz plana otplate dugoročnog kredita, pribavljenog radi finansiranja izgradnje poslovnog objekta Regulatorne komisije. Planirano smanjenje ovog troška iznosi 36,31 procentni poen.

B. INVESTICIONA ULAGANJA

Iskazani iznos investicionih ulaganja zbirno obuhvata servisiranje glavnice odobrenog dugoročnog kredita, pribavljenog radi finansiranja izgradnje poslovne zgrade Regulatorne komisije, nabavku nematerijalnih ulaganja, tj. licenci, softvera i opreme. Ova ulaganja, u ukupnom iznosu od 259.369 KM, većim dijelom će se finansirati iz planiranog troška amortizacije za 2023. godinu.

1. Nematerijalna ulaganja

Ulaganja u nematerijalnu imovinu su planirana u istom iznosu kao i u 2022. godini, a odnose se na održavanje softverskih licenci u lokalnoj računarskoj mreži Regulatorne komisije, a na osnovu potpisanih ugovora sa dobavljačima nematerijalnih sredstava.

2. Oprema

Regulatorna komisija planira da u 2023. godini izvrši nabavku opreme, u ukupnom iznosu od 10.000 KM, kako je planirano stavkom 3. dijela B. ovog prijedloga budžeta.

3. Dio anuiteta koji se odnosi na glavnicu kredita

Najznačajniji dio rashoda se odnosi na servisiranje glavnice kredita kojim je finansirana izgradnja nove poslovne zgrade Regulatorne komisije i to u iznosu od 241.368,97 KM, kako je predviđeno planom otplate dugoročnog kredita, što je za 6,10% više nego u 2022. godini. Ovaj trošak će se većim dijelom finansirati iz obračunatog troška amortizacije za 2023. godinu (142.000 KM).

PLANIRANE AKTIVNOSTI U 2023. GODINI

Aktivnosti koje sprovodi, kao i odgovornosti i nadležnosti Regulatorne komisije za energetiku Republike Srpske, propisane su odredbama zakona iz oblasti energetike, tj. električne energije, prirodnog gasa, te nafte i derivata nafte i to: Zakona o energetici, Zakona o električnoj energiji, Zakona o obnovljivim izvorima energije, Zakona o gasu i Zakona o nafti i derivatima nafte.

U nastavku je dat prikaz planiranih aktivnosti Regulatorne komisije u 2023. godini po energetske sektorima sa pratećim obrazloženjima.

A. REGULISANJE SEKTORA ELEKTRIČNE ENERGIJE	
a) Odobravanje i donošenje pravila i propisa	
1	<p>✧ Donošenje novih ili izmjena i dopuna postojećih podzakonskih propisa iz sektora električne energije</p> <p><i>Regulatorna komisija će, u cilju usklađivanja sa novim Zakonom o električnoj energiji, donijeti nove podzakonske propise ili izvršiti izmjenu i dopunu postojećih podzakonskih propisa, kako slijedi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Pravilnik o izvještavanju,</i> • <i>Pravilnik o nadgledanju i</i> • <i>pravila kojima se propisuje vođenje knjigovodstvene evidencije u vezi sa razdvajanjem računa</i>
2	<p>Donošenje novih podzakonskih akata u sektoru obnovljivih izvora energije</p> <p><i>Novi Zakon o obnovljivim izvorima energije je stupio na snagu u martu 2022. godine, pri čemu je Regulatorna komisija u obavezi da u roku od godinu dana donese set podzakonskih akata.</i></p> <p><i>Tokom 2023. godine, planira se izmjena i dopuna postojećih i izrada novih koji se odnose na oblast obnovljivih izvora energije, a koji su u nadležnosti Regulatorne komisije. Pored toga, novi zakon predvidio je i proširenje nadležnosti Regulatorne komisije u sektoru obnovljivih izvora, prevashodno u dijelu koji se odnosi na kupce proizvođače i energetske zajednice, što će zahtijevati značajan angažman zaposlenih u ovom dijelu.</i></p>
3	<p>Davanje saglasnosti ili odobrenja na akte u sektoru električne energije</p> <p><i>Regulatorna komisija, u skladu sa Zakonom o električnoj energiji i novim Zakonom o obnovljivim izvorima energije, daje saglasnost ili odobrava niz pravila i akata koje donose podnosioci zahtjeva, odnosno korisnici dozvola u elektroenergetskom sektoru, kao što su:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Distributivna mrežna pravila</i> • <i>Pravila o radu zatvorenog distributivnog sistema</i> • <i>Pravilnik o priključenju objekata korisnika distributivnog sistema na distributivnu mrežu</i> • <i>Desetogodišnji plan razvoja operatora distributivnog sistema</i> • <i>Trogodišnji plan investicija operatora distributivnog sistema</i>

	<ul style="list-style-type: none"> • Imenovanje službenika za usklađenost operatora distributivnog sistema • Izgradnja direktnog voda • Pravila rada operatora sistema podsticaja • Uputstvo o radu balansne grupe obnovljivih izvora energije <p>Regulatorna komisija će tokom 2023. godine voditi aktivnosti oko davanja saglasnosti i odobrenja na gore pomenute akte u skladu sa Zakonom o električnoj energiji, Zakonom o obnovljivim izvorima energije i dinamikom podnošenja istih na odobrenje, odnosno davanje saglasnosti. Posebno naglašavamo obaveze u pogledu davanja saglasnosti na planove investicija operatora distributivnog sistema.</p>
<p>b) Izdavanje dozvola</p>	
<p>1</p>	<p>✧ Izdavanje dozvola za obavljanje djelatnosti proizvodnje električne energije</p> <p>Regulatorna komisija, u skladu sa odredbama člana 15. stav 2. tačka 1) i člana 18. stav 1. tačka 1) Zakona o električnoj energiji, energetskim subjektima izdaje dozvole za obavljanje djelatnosti proizvodnje električne energije u elektranama snage 1 MW i više.</p> <p>Odredbama člana 18. stav 2. ovog Zakona, propisano je da je dozvolu za obavljanje djelatnosti proizvodnje električne energije dužan pribaviti proizvođač koji proizvodi električnu energiju u više proizvodnih objekata čija je ukupna snaga veća od 1 MW.</p> <p>Očekuje se podnošenje zahtjeva za produženje dozvola korisnicima čije dozvole ističu tokom 2023. godine, kao i zahtjeva za izdavanje dozvola za obavljanje djelatnosti proizvodnje električne energije od strane novih učesnika na tržištu električne energije, imajući u vidu da je u toku izgradnja većeg broja novih proizvodnih objekata.</p>
<p>2</p>	<p>✧ Izdavanje dozvola za obavljanje djelatnosti distribucije i upravljanja distributivnim sistemom električne energije i dozvola za obavljanje djelatnosti distribucije i upravljanja zatvorenim distributivnim sistemom električne energije</p> <p>Regulatorna komisija će, nakon razdvajanja djelatnosti, otpočeti aktivnosti usklađivanja uslova važećih dozvola sa odredbama Zakona o električnoj energiji. Postojeće dozvole za obavljanje djelatnosti distribucije i upravljanja distributivnim sistemom ističu krajem 2024. godine.</p> <p>Moguće je podnošenje zahtjeva za izdavanje dozvole za obavljanje djelatnosti distribucije i upravljanja zatvorenim distributivnim sistemom električne energije.</p> <p>Kao važan segment ovdje se ističe i donošenje programa usklađenosti i imenovanje službenika za usklađenost od strane operatora distributivnog sistema, u cilju provjere nezavisnosti samih operatora. Ova aktivnost predstavlja novost u odnosu na dosadašnji zakonodavni okvir i veliki izazov, kako za same operatore distributivnog sistema tako i za Regulatornu komisiju.</p>

3	<p>✘ Izdavanje dozvola za obavljanje djelatnosti snabdijevanja i trgovine električnom energijom</p> <p><i>Očekuje se podnošenje zahtjeva za produženje dozvola korisnicima čije dozvole ističu tokom 2023. godine, kao i zahtjeva za izdavanje dozvola za obavljanje ove elektroenergetske djelatnosti od strane novih učesnika na tržištu električne energije.</i></p>
<p>c) Izdavanje sertifikata i rješenja o podsticaju</p>	
1	<p>✘ Izdavanje sertifikata za proizvodna postrojenja</p> <p><i>Sertifikat za proizvodno postrojenje koje koristi obnovljive izvore energije ili efikasnu kogeneraciju je jedan od preduslova za ostvarivanje podsticaja i izdavanje garancija o porijeklu električne energije. Imajući u vidu da je tokom nekoliko proteklih godina dostavljen znatan broj zahtjeva za izdavanje sertifikata, naročito za proizvodna postrojenja koja koriste neakumulisanu sunčevu energiju za proizvodnju električne energije, ovakav trend velikog broja zahtjeva se očekuje i u 2023. godini.</i></p>
2	<p>✘ Izdavanje rješenja o podsticaju</p> <p><i>U skladu sa odredbama Zakona o obnovljivim izvorima energije, podzakonskim aktima, te u skladu sa Programom Vlade o korišćenju obnovljivih izvora energije, u toku 2023. godine, očekuje se nastavak aktivnosti na izdavanju rješenja proizvođačima koji ispune propisane uslove i kriterijume za odobrenje prava na podsticaj u proizvodnim postrojenjima. Pored toga, očekuje se izdavanje novih, usklađenih rješenja o podsticaju u skladu sa promjenama u raspoloživim količinama električne energije namijenjenim za podsticaj, a u vezi sa normalizacijom planova proizvodnje proizvodnih postrojenja koja su već u sistemu podsticaja, kao i izmjene rješenja o podsticaju u skladu sa izmjenama sertifikata za proizvodno postrojenje. Usvajanjem novog zakona o obnovljivim izvorima energije nakon usaglašavanja podzakonskih akata sa ovim zakonom, planiraju se aktivnosti Regulatorne komisije na sprovođenju sistema podsticaja u skladu sa novim propisima.</i></p>
3	<p>✘ Izdavanje rješenja o preliminarnom pravu na podsticaj</p> <p><i>U toku 2023. godine očekuje se postupanje po zahtjevima za izdavanje rješenja o preliminarnom pravu na podsticaj u skladu sa odredbama novog zakona, a nakon usaglašavanja podzakonskih akata sa ovim zakonom.</i></p>
4	<p>✘ Izdavanje garancija o porijeklu električne energije</p> <p><i>Očekuje se podnošenje zahtjeva proizvođača i operatora sistema podsticaja za izdavanje garancija o porijeklu električne energije u 2023. godini.</i></p> <p><i>Tokom 2021. i 2022. godine, Sekretarijat Energetske zajednice je provodio projekat uspostavljanja registra garancija o porijeklu</i></p>

	<p>električne energije u zemljama Energetske zajednice. Regulatorna komisija je imala aktivno učešće u ovom projektu, o čemu smo informisali Narodnu skupštinu Republike Srpske prethodnim Izvještajem o radu. Cilj projekta bio je formiranje registara garancija o porijeklu za svaku instituciju imenovanu za izdavanje garancija o porijeklu u zemljama Energetske zajednice, među kojima je i Regulatorna komisija, kojoj je Zakonom o obnovljivim izvorima energije propisana nadležnost za izdavanje garancija o porijeklu u Republici Srpskoj. Projekat je završen u junu 2022. godine. Sekretarijat Energetske zajednice je sproveo proceduru javne nabavke izbora najboljeg ponuđača za implementaciju registara garancija o porijeklu u zemljama Energetske zajednice, i snosio je sve troškove projekta, uključujući i troškove obuke imenovanih lica za rad u registru. Po završenom projektu, svako tijelo nadležno za izdavanje garancija o porijeklu u zemljama Energetske zajednice, ukoliko želi da nastavi koristiti implementirani registar garancija o porijeklu, dužno je da zaključi ugovor o korištenju sa izvođačem registra. Prema ponudi datoj u proceduri javne nabavke Sekretarijata Energetske zajednice, troškovi korištenja registara će na mjesečnom nivou iznositi 2.500 evra fiksno, naredne tri godine. Regulatorna komisija je opredijeljena da je neophodno učešće u ovom regionalnom sistemu izdavanja garancija o porijeklu, jer omogućava nesmetanu razmjenu garancija o porijeklu čime se stvara dodatna mogućnost za zaradu od električne energije proizvedene korišćenjem obnovljivih izvora energije.</p>
<p>č) Tarifni postupci</p>	
<p>1</p>	<p>✧ Tarifni postupci za utvrđivanje cijena i tarifa u sektoru električne energije</p> <p>Planirane su aktivnosti na sprovođenju postupaka koji su u domenu regulacije i odnose se na utvrđivanje naknade za priključenje na distributivnu mrežu, te odobravanje cijena javnog snabdijevanja za kupce koji imaju pravo na univerzalnu uslugu.</p> <p>Do pokretanja tarifnog postupka, odnosno promjene cijena i tarifa u sektoru električne energije, dolazi na zahtjev regulisanih elektroenergetskih subjekata.</p>
<p>ć) Garantovane otkupne cijene, premije i naknade</p>	
<p>1</p>	<p>✧ Utvrđivanje naknade za podsticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora i efikasne kogeneracije za 2024. godinu</p> <p>Zakonom o obnovljivim izvorima energije, propisano je da Regulatorna komisija utvrđuje visinu naknade za obnovljive izvore energije uz saglasnost Vlade.</p>
<p>2</p>	<p>✧ Preispitivanje/utvrđivanje garantovane otkupne cijene i premije</p> <p>Zakonom o obnovljivim izvorima energije, propisano je da Regulatorna komisija propisuje način i metodologiju obračuna garantovanih otkupnih cijena, uz saglasnost Vlade.</p> <p>U skladu sa zakonom, Regulatorna komisija najmanje jednom godišnje</p>

		<p>provjerava nivo garantovanih otkupnih cijena i premija, te prati kretanje cijena električne energije na veleprodajnom tržištu radi utvrđivanja tržišne referentne cijene i premije.</p>
<p>d) Nadgledanje poslovnih aktivnosti korisnika dozvola u okviru regulatorne nadležnosti</p>		
1	✧	<p>Nadzorne provjere u sjedištu i na lokacijama postrojenja korisnika dozvola</p> <p>Nadzorne provjere se sprovode na osnovu godišnjeg plana nadzornih provjera kao redovna aktivnost Regulatorne komisije, a u cilju praćenja usaglašenosti rada korisnika dozvola sa uslovima dozvola, te utvrđivanja nivoa provedenih mjera shodno rješenjima sa nadzornih provjera provedenih u prethodnom periodu.</p> <p>Vanredne nadzorne provjere sprovode se po potrebi, odnosno ukoliko se na osnovu redovnih izvještaja koje korisnici dozvola dostavljaju Regulatornoj komisiji ili na drugi način dođe do saznanja da korisnik dozvole krši uslove dozvole za obavljanje djelatnosti.</p>
2	✧	<p>Nadgledanje i analiziranje primjene uslova dozvola, primjene tarifa, troškova poslovanja korisnika dozvole čija se cijena reguliše i uslova za otvaranje tržišta (aktivnosti u sjedištu Regulatorne komisije)</p> <p>Pored nadzornih provjera u sjedištu privrednog društva, Regulatorna komisija nadgleda rad elektroenergetskih subjekata - korisnika dozvola i kroz sljedeće svoje aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ prikupljanje i sistematizacija tehničkih, energetskih, finansijskih i drugih operativnih podataka koji imaju uticaj na odobravanje tarifa, a sve u skladu sa Pravilnikom o izvještavanju i Odlukom o jedinstvenom regulatornom kontnom planu; ▪ analiza finansijskih pokazatelja korisnika dozvole od značaja za tarife i cijene te nadzor tržišta; ▪ analiza pokazatelja kvaliteta snabdijevanja elektroenergetskih subjekata (korisnika dozvole) u cilju implementacije standarda kvaliteta snabdijevanja; ▪ analiza ostvarenja računovodstvenog i funkcionalnog razdvajanja; ▪ kontrola prava na pristup mreži i ravnopravnosti učesnika na tržištu; ▪ analiza specifičnih oblika zaštite socijalno ugroženih kupaca električne energije i problematike priuštivosti električne energije za ovu grupu kupaca.
3	✧	<p>Provjera proizvodnog postrojenja za koje je izdat sertifikat</p> <p>Tokom 2023. godine, planirano je da se, u skladu sa raspoloživim kapacitetima, vrše obilasci i provjere proizvodnih postrojenja za koja je izdat sertifikat kojim se potvrđuje da proizvodi električnu energiju koristeći obnovljivi izvor energije. Najviše pažnje planirano je da se posveti provjeri postrojenja koja koriste energetski potencijal vodotokova.</p> <p>Regulatorna komisija vrši provjeru proizvodnog postrojenja u smislu ispunjenosti kriterijuma na osnovu kojih je izdat sertifikat za</p>

	<i>proizvodno postrojenje.</i>
4	<p>✧ Praćenje funkcionisanja sistema podsticanja i nadzor rada Operatora sistema podsticaja</p> <p><i>Sistem podsticanja električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije i u efikasnoj kogeneraciji počeo je da se sprovodi 1. januara 2012. godine. Regulatorna komisija je nadležna da, između ostalog, prati funkcionisanje sistema podsticanja i vrši nadzor rada Operatora sistema podsticaja, te se ova aktivnost planira i u 2023. godini, kao i usklađivanje sa izmjenama u skladu sa odredbama novog Zakona o obnovljivim izvorima energije.</i></p>
5	<p>✧ Praćenje funkcionisanja sistema podsticanja i nadzor rada proizvođača električne energije iz obnovljivih izvora koji ostvaruju podsticaj</p> <p><i>Regulatorna komisija je nadležna da, između ostalog, prati funkcionisanje sistema podsticanja i vrši nadzor rada proizvodnih objekata koji koriste obnovljive izvore energije i ostvaruju podsticaj. Svakako, izmjene u sistemu podsticanja, kao i veliki broj dosaadašnjih korisnika podsticaja koji su promijenili vrstu podsticaja, uticaće na povećanje obima aktivnosti u 2023. godini.</i></p>
dž) Aktivnosti na zaštiti kupaca	
1	<p>✧ Rješavanje sporova između učesnika na tržištu električne energije u Republici Srpskoj na zahtjev stranke</p> <p><i>Zaštita prava krajnjih kupaca električne energije ostvaruje se i u postupcima rješavanja sporova koji se pokreću na zahtjev krajnjih kupaca električne energije. Zaštita prava krajnjih kupaca u postupcima rješavanja sporova i u 2023. godini će zahtijevati, kao i do sada, kontinuiranu aktivnost i angažovanje značajnih resursa Regulatorne komisije, a sve u cilju sprovođenja efikasnog i pravednog postupka za zaštitu prava krajnjih kupaca električne energije.</i></p>
2	<p>✧ Rješavanje žalbi na rješenja o izdavanju elektroenergetske saglasnosti i odbijanje pristupa distributivnoj mreži</p> <p><i>Regulatorna komisija će u 2023. godini nastaviti sa aktivnostima na rješavanju žalbi u drugostepenom postupku, podnesenih protiv rješenja o izdavanju elektroenergetskih saglasnosti, kao i ponuđenih ugovora o priključenju na elektrodistributivnu mrežu od strane distributera.</i></p>
đ) Tržište električne energije	
1	<p>✧ Prikupljanje i uporedno analiziranje podataka o tržištu električne energije (prvenstveno cijena) u BiH, regionu i Evropi</p> <p>✧ Praćenje funkcionisanja veleprodajnog tržišta, analiziranje stepena otvorenosti maloprodajnog tržišta i stvarnog tržišnog učešća učesnika na tržištu</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ✧ Praćenje funkcionisanja maloprodajnog tržišta u smislu praćenja ponašanja snabdjevača (informisanje kupaca, izdavanje računa, promjena snabdjevača itd.), praćenje ponašanja krajnjih kupaca na otvorenom tržištu, posebno u pogledu izbora snabdjevača (procenat kupaca koji su promijenili snabdjevača itd.) ✧ Praćenje uticaja otvorenog tržišta na sigurnost snabdijevanja ✧ Prikupljanje i uporedno analiziranje prosječno ostvarenih maloprodajnih cijena za grupe potrošača na način kako ih definiše Eurostat <p><i>Regulatorna komisija je, prema Zakonu o električnoj energiji, nadležna da obezbijedi transparentno i nediskriminatorско ponašanje na tržištu električne energije.</i></p> <p><i>Globalna kretanja i poremećaji na tržištu električne energije, uključujući manjak energije, kao i enormno visoke veleprodajne cijene električne energije, predstavljaju veliki izazov u narednom periodu. Regulatorna komisija će, u skladu sa nadležnostima, pratiti kretanja, i u slučaju potrebe, preduzimati mjere iz svoje nadležnosti u cilju ublažavanja posljedica nepredvidivih tržišnih kretanja.</i></p>
<p>B. REGULISANJE SEKTORA PRIRODNOG GASA</p>	
<p>a) Donošenje i odobravanje propisa, pravila, i akata</p>	
<p>1</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✧ Donošenje novih ili izmjene i dopune postojećih podzakonskih akata za sektor prirodnog gasa: <p><i>Regulatorna komisija planira izvršiti izmjene i dopune postojećih podzakonskih akata ili donijeti nove podzakonske akte, kako slijedi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ <i>Pravila balansiranja i metodologiju za utvrđivanje visine naknade za debalans,</i> ✓ <i>Pravilnik o izvještavanju i</i> ✓ <i>Pravilnik o nadgledanju.</i> <p><i>Takođe, tokom 2023. godine planirane su aktivnosti na implemenataciji mrežnih pravila koja pripadaju Trećem energetsom paketu EU, a koja se odnose na interoperabilnost i razmjenu podataka, mehanizme alokacije transportnih kapaciteta, harmonizaciju transportnih tarifa i balansiranje na transportnim sistemima prirodnog gasa.</i></p>
<p>2</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✧ Davanje saglasnosti ili odobrenja na akte u sektoru prirodnog gasa <p><i>Regulatorna komisija, u skladu sa Zakonom o gasu, daje saglasnosti ili odobrava niz akata koje donose podnosioci zahtjeva, odnosno korisnici dozvola u sektoru prirodnog gasa u Republici Srpskoj, kao što su:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ <i>Pravila o radu transportnog sistema,</i> ✓ <i>Tarife za priključenje na transportni sistem prirodnog gasa,</i> ✓ <i>Desetogodišnji plan razvoja transportnog sistema,</i> ✓ <i>Program nediskriminatornog ponašanja koji donosi vlasnik transportnog sistema,</i> ✓ <i>Komercijalne i finansijske ugovore sa vertikalno integrisanim</i>

	<p><i>energetskim subjektom koje dostavlja nezavisni operator transporta,</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ <i>Pravila o radu distributivnog sistema,</i> ✓ <i>Desetogodišnji plan razvoja i investicija distributivnog sistema,</i> ✓ <i>Godišnji izvještaj operatora distributivnog sistema,</i> ✓ <i>Opšte uslove snabdijevanja prirodnim gasom,</i> ✓ <i>Godišnji izvještaj o obavljanju djelatnosti snabdijevanja koji donosi snabdjevač sa obavezom javne usluge i sl.</i> <p><i>Regulatorna komisija će tokom 2023. godine voditi aktivnosti oko davanja saglasnosti i odobrenja na gorepomenute akte u skladu sa dinamikom izdavanja novih dozvola za obavljanje djelatnosti i potrebama regulisanja obavljanja djelatnosti i odnosa između učesnika na tržištu prirodnog gasa.</i></p>
b) Izdavanje dozvola	
1	<p>✘ Izdavanje dozvola za obavljanje djelatnosti transporta i upravljanja transportnim sistemom prirodnog gasa</p> <p><i>U skladu sa Zakonom o gasu, uslov za izdavanje dozvole za obavljanje djelatnosti transporta i upravljanja transportnim sistemom prirodnog gasa je certifikacija operatora transportnog sistema po jednom od tri modela razdvajanja djelatnosti. Nakon postupka certifikacije moguće je i izdavanje dozvola za obavljanje djelatnosti. Planirane su aktivnosti na certifikaciji preostalih operatora i postupanje po zahtjevima za izdavanje dozvola.</i></p>
2	<p>✘ Izdavanje dozvola za obavljanje djelatnosti distribucije i upravljanja distributivnim sistemom prirodnog gasa</p> <p><i>U 2023. godini očekuje se podnošenje zahtjeva za izdavanje dozvole za obavljanje djelatnosti distribucije i upravljanja distributivnim sistemom prirodnog gasa od strane privrednog društva „Bijeljina – gas“ d.o.o. Bijeljina.</i></p>
3	<p>✘ Izdavanje dozvola za obavljanje djelatnosti trgovine i snabdijevanja prirodnim gasom</p> <p><i>Očekuje se podnošenje zahtjeva za produženje dozvola korisnicima čije dozvole ističu tokom 2023. godine, kao i zahtjeva za izdavanje dozvola za obavljanje djelatnosti trgovine i snabdijevanja prirodnim gasom od strane novih učesnika na tržištu prirodnog gasa.</i></p> <p><i>Snabdjevaču koga Vlada Republike Srpske odredi kao snabdjevača sa obavezom javne usluge, u dozvoli će se definisati dodatni uslovi u vezi snabdijevanja sa obavezom javne usluge.</i></p> <p><i>Snabdjevaču koga Vlada Republike Srpske odredi kao snabdjevača posljednjeg izbora (rezervnog snabdjevača), u dozvoli će se definisati dodatni uslovi u vezi snabdijevanja posljednjeg izbora (rezervnog snabdijevanja).</i></p> <p><i>Ukoliko bude neophodno, biće izvršena i potrebna usklađivanja,</i></p>

	<i>odnosno izmjene i dopune dozvola koje imaju duži period važenja, u smislu njihovog usaglašavanja sa zakonom.</i>
4	<p>✘ Izdavanje dozvola za obavljanje ostalih djelatnosti u sektoru prirodnog gasa</p> <p><i>Očekuje se podnošenje zahtjeva za izdavanje dozvola za obavljanje ostalih djelatnosti u sektoru prirodnog gasa u skladu sa izgradnjom gasne infrastrukture i razvojem tržišta prirodnog gasa.</i></p>
c) Prethodno odobrenje za izgradnju direktnog gasovoda	
1	<p>✘ Izdavanje prethodnog odobrenja za izgradnju direktnog gasovoda</p> <p><i>U slučaju podnošenja zahtjeva, biće razmotrena opravdanost zahtjeva i ispunjenost uslova za izdavanje prethodnog odobrenja za izgradnju direktnog gasovoda. Inače, radi se o veoma specifičnom postupku davanja određene vrste izuzeća za izgradnju nove infrastrukture za potrebe krajnjeg kupca prirodnog gasa.</i></p>
č) Certifikacija operatora transportnog sistema	
1	<p>✘ Izdavanje certifikata za operatora transportnog sistema prirodnog gasa</p> <p><i>Certifikacija je postupak kojim se utvrđuje usklađenost operatora transportnog sistema u pogledu nezavisnosti i razdvajanja od drugih energetske djelatnosti, odnosno vertikalno integrisanog subjekta, a koji provodi Regulatorna komisija.</i></p> <p><i>U skladu sa Zakonom o gasu, tokom 2023. godine, a nakon što usklade svoju organizaciju i poslovanje, provodiće se postupci certifikacije operatora transportnog sistema prirodnog gasa po zahtjevima privrednih subjekata.</i></p> <p><i>„Sarajevo gas“ a.d. Istočno Sarajevo je vertikalno integrisani energetski subjekat koji nije uskladio organizaciju rada i poslovanje sa zahtjevima Zakona o gasu kako bi mogao da podnese zahtjev za certifikaciju operatora transportnog sistema, te se očekuju aktivnosti po pitanju razdvajanja i usklađivanja djelatnosti, odnosno sprovođenje certifikacije i za ovaj dio transportnog sistema prirodnog gasa u Republici Srpskoj.</i></p>
ć) Tarifni postupci	
1	<p>✘ Sprovođenje tarifnih postupaka</p> <p><i>Zakonom o gasu propisano je da Regulatorna komisija daje saglasnost na tarife za pristup transportnom, distributivnom i skladišnom sistemu, na naknade za priključenje, kao i na tarife za snabdijevanje prirodnim gasom u obavezi javne usluge i na tarife prirodnog gasa u slučaju snabdijevanja posljednjeg izbora.</i></p> <p><i>Sva privredna društva iz sektora prirodnog gasa imaju pravo da podnesu zahtjev za pokretanje tarifnog postupka ukoliko to smatraju opravdanim, a Regulatorna komisija, shodno propisima, analizira zahtjeve i sprovodi tarifni postupak.</i></p>

d) Nadgledanje poslovnih aktivnosti korisnika dozvola u okviru regulatorne nadležnosti	
1	<ul style="list-style-type: none"> ✧ Nadzorne provjere u sjedištu i na lokacijama postrojenja korisnika dozvole <p><i>Nadzorne provjere se rade u cilju praćenja usaglašenosti rada korisnika dozvola sa uslovima dozvola, te utvrđivanja nivoa provedenih mjera shodno rješenju sa prethodne nadzorne provjere.</i></p> <p><i>Redovne nadzorne provjere sprovode se na osnovu godišnjeg plana nadzornih provjera kao redovna aktivnost Regulatorne komisije.</i></p> <p><i>Vanredne nadzorne provjere sprovode se po potrebi, odnosno ukoliko se na osnovu redovnih izvještaja koje korisnici dozvola dostavljaju Regulatornoj komisiji ili na drugi način dođe do saznanja da korisnik dozvole krši uslove dozvole za obavljanje djelatnosti.</i></p>
dž) Zaštita kupaca	
1	<ul style="list-style-type: none"> ✧ Rješavanje sporova i žalbi <p><i>U sektoru prirodnog gasa, Regulatorna komisija je nadležna da rješava u drugom stepenu po žalbi na rješenja operatora transportnog i distributivnog sistema u postupku davanja odobrenja za pristup i korišćenje transportnog i distributivnog sistema ili skladišta, kao i u postupku davanja odobrenja za priključenje na transportni ili distributivni sistem.</i></p> <p><i>U sektoru prirodnog gasa, Regulatorna komisija je takođe nadležna da na zahtjev stranke rješava sporove na tržištu prirodnog gasa između korisnika sistema i operatora sistema, energetske subjekata i kupaca prirodnog gasa i energetske subjekata međusobno, u vezi sa:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>a) pravom na snabdijevanje prirodnim gasom,</i> <i>b) pristupom sistemima,</i> <i>v) naknadama za priključenje,</i> <i>g) naknadama za deblanse sistema,</i> <i>d) obračunom prirodnog gasa,</i> <i>đ) obračunom naknade za neovlaštenu potrošnju prirodnog gasa,</i> <i>e) obustavom isporuke prirodnog gasa i</i> <i>ž) kvalitetom snabdijevanja prirodnim gasom.</i>
đ) Tržište prirodnog gasa	
1	<ul style="list-style-type: none"> ✧ Prikupljanje i uporedno analiziranje podataka o tržištu prirodnog gasa (prvenstveno cijena) u BiH, regionu i Evropi ✧ Uporedne analize kod odobravanja cijena i tarifa za regulisane djelatnosti ✧ Evidentiranje prepreka za uspješno funkcionisanje tržišta prirodnog gasa u RS, odnosno BiH i regionu i definisanje načina (politike) za njihovo eliminisanje u saradnji sa drugim nadležnim subjektima u Republici Srpskoj i Bosni i Hercegovini ✧ Nadgledanje uslova sigurnosti snabdijevanja

		<p>Regulatorna komisija je, prema Zakonu o gasu, nadležna za usmjeravanje razvoja tržišta prirodnog gasa na principima nediskriminacije, konkurencije, javnosti i čuvanja poslovne tajne učesnika na tržištu prirodnog gasa. U skladu sa zakonom, svi kupci prirodnog gasa u Republici Srpskoj su kvalifikovani kupci i imaju mogućnost da slobodno izaberu snabdjevača. Regulatorna komisija u 2023. godini planira niz aktivnosti na praćenju funkcionisanja tržišta prirodnog gasa, a posebno sa stanovišta mogućnosti pristupa sistemu prirodnog gasa Republike Srpske i mogućnosti izbora snabdjevača za sve kupce u Republici Srpskoj. Svakako dodatni izazov predstavlja i sigurnost snabdijevanja prirodnim gasom, uzimajući u obzir globalna kretanja na tržištu.</p>
<p>C. REGULISANJE SEKTORA NAFTE I DERIVATA NAFTE</p>		
<p>a) Donošenje i odobravanje propisa, pravila, i akata</p>		
1	✘	<p>Izrada, izmjena i dopuna podzakonskih akata</p> <p><i>Izmjene u primarnom zakonodavstvu u sektoru nafte i derivata nafte, koje su planirane, usloviće izmjene i dopune postojećih, odnosno donošenje novih podzakonskih akata.</i></p>
<p>b) Izdavanje dozvola</p>		
1	✘	<p>Izdavanje dozvola u sektoru nafte i derivata nafte</p> <p><i>Regulatorna komisija je, prema Zakonu o nafti i derivatima nafte, nadležna za izdavanje dozvola za obavljanje djelatnosti u sektoru nafte i derivata nafte. Izdavanje dozvola u sektoru nafte i derivata nafte definisano je Pravilnikom o izdavanju dozvola. U toku 2023. godine je za očekivati podnošenje novih zahtjeva za izdavanje dozvole za obavljanje djelatnosti u sektoru nafte i derivata nafte od strane novih učesnika na tržištu.</i></p>
<p>c) Nadgledanje poslovnih aktivnosti korisnika dozvola u okviru regulatorne nadležnosti</p>		
1	✘	<p>Nadzorne provjere u sjedištu i na lokacijama postrojenja korisnika dozvola</p> <p><i>Nadzorne provjere se rade u cilju praćenja usaglašenosti rada korisnika dozvola sa uslovima dozvola te utvrđivanja nivoa provedenih mjera shodno rješenjima sa nadzornih provjera provedenih u prethodnom periodu. Redovne nadzorne provjere sprovode se na osnovu godišnjeg plana nadzornih provjera kao redovna aktivnost Regulatorne komisije. Vanredne nadzorne provjere sprovode se po potrebi, odnosno ukoliko se na osnovu redovnih izvještaja koje korisnici dozvola dostavljaju Regulatornoj komisiji ili na drugi način dođe do saznanja da korisnik dozvole krši uslove dozvole za obavljanje djelatnosti.</i></p>
<p>č) Zaštita kupaca</p>		
1	✘	<p>Rješavanje žalbi u drugostepenom postupku</p>

	<p><i>U sektoru nafte i derivata nafte, Regulatorna komisija će i u 2023. godini posvetiti adekvatnu pažnju rješavanju žalbi u drugostepenom postupku.</i></p>
<p>Č. ADMINISTRATIVNO-FINANSIJSKI POSLOVI</p>	
<p>a) Administrativno-finansijske aktivnosti iz regulatorne nadležnosti</p>	
1	<p>✧ Izrada godišnjeg izvještaja o radu Regulatorne komisije za 2022. godinu</p> <p><i>Regulatorna komisija je osnovana kao nezavisna i neprofitna organizacija i o svom radu, u skladu sa članom 26. Zakona o energetici, podnosi izvještaj Narodnoj skupštini Republike Srpske. Izrada godišnjeg izvještaja za 2022. godinu planira se po isteku poslovne godine.</i></p>
2	<p>✧ Izrada Rješenja o regulatornoj naknadi za 2023. godinu</p> <p><i>Na osnovu usvojenog budžeta od strane Narodne skupštine Republike Srpske, Regulatorna komisija, u skladu sa članom 24. Zakona o energetici i članom 25. Statuta Regulatorne komisije, donosi odluku o visini regulatornih naknada.</i></p>
3	<p>✧ Usaglašavanje internih akata (administrativno-finansijske prirode) Regulatorne komisije sa promjenama u primarnom zakonodavstvu</p> <p><i>Interna akta Regulatorne komisije usklađuju se sa izmjenama i dopunama u primarnom zakonodavstvu. Stručne službe takođe prate i donošenje novih propisa koji utiču na rad i aktivnosti Regulatorne komisije.</i></p>
4	<p>✧ Informisanje javnosti o aktivnostima Regulatorne komisije kroz kontakte sa predstavnicima medija te redovno izdavanje saopštenja o tekućim aktivnostima Regulatorne komisije</p> <p><i>U cilju ispunjenja svoje obaveze koja se tiče javnosti rada, Regulatorna komisija ostvaruje redovne kontakte i saradnju sa sredstvima informisanja te izdaje saopštenja u vezi sa aktivnostima koje sprovodi i objavljuje ih na svojoj internet stranici.</i></p>
5	<p>✧ Redovno ažuriranje sistemskog i aplikativnog softvera u lokalnoj računarskoj mreži Regulatorne komisije</p> <p><i>Regulatorna komisija raspolaže lokalnom računarskom mrežom, a svi sistemski i aplikativni softveri koji se koriste u sklopu mreže su licencirani. U cilju nesmetanog i pouzdanog rada cjelokupne računarske mreže, redovno se sprovode aktivnosti na ažuriranju sistemskog i aplikativnog softvera.</i></p>
6	<p>✧ Održavanje i ažuriranje internet stranice Regulatorne komisije u skladu sa izmjenama i promjenama akata donesenih od strane Regulatorne komisije</p> <p><i>Sadržaj internet stranice se ažurira u skladu sa aktivnostima</i></p>

	<i>Regulatorne komisije. Poštujući propisana načela o javnosti rada, na internet stranici Regulatorne komisije su objavljeni svi relevantni propisi i akti koji se odnose na njen rad.</i>
7	✧ Priprema prezentacija i materijala za potrebe članova i zaposlenih Regulatorne komisije
8	✧ Drugi poslovi administrativno-tehničke i finansijske prirode
Ć. SARADNJA SA DRUGIM INSTITUCIJAMA	
1	<p>✧ Učešće u izradi radnog materijala, nacрта i prijedloga zakona i podzakonskih akata i drugih akata iz sektora energetike</p> <p><i>Regulatorna komisija, aktivnim učešćem u raspravama i radu radnih grupa, davanjem komentara te na druge načine, daje svoj doprinos u izradi radnih materijala, nacрта i prijedloga zakona i podzakonskih akata iz oblasti energetike.</i></p>
2	<p>✧ Učešće u realizaciji obaveza i aktivnosti u radu sa tijelima Energetske zajednice</p> <p><i>Regulatorna komisija aktivno sprovodi obaveze i učestvuje u aktivnostima koje proističu iz Ugovora o uspostavljanju Energetske zajednice, a naročito u pogledu ugradnje pravnih tekovina Evropske unije koje se odnose na:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>tržište električne energije i gasa,</i> ▪ <i>zaštitu životne sredine,</i> ▪ <i>obnovljive izvore energije i</i> ▪ <i>konkurenciju</i> <p><i>u zakonodavni i regulatorni okvir Republike Srpske i Bosne i Hercegovine.</i></p> <p><i>Bosna i Hercegovina, tj. Republika Srpska, obavezala se na prenošenje pravnih tekovina Evropske unije koje se odnose na tržište električne energije i gasa, zaštitu životne sredine, obnovljive izvore energije i konkurentnost u domaće zakonodavstvo i regulativu. Takođe, na osnovu odluka Ministarskog savjeta Energetske zajednice, odnosno odgovarajućih preporuka, aktivnosti su proširene i na sektor nafte, socijalna pitanja i energetske statistiku. U tom smislu, Regulatorna komisija će i dalje, u saradnji sa Ministarstvom energetike i rudarstva Republike Srpske, Ministarstvom za spoljnu trgovinu i ekonomske odnose Bosne i Hercegovine, Državnom regulatornom komisijom za električnu energiju BiH i Regulatornom komisijom za energiju u Federaciji BiH, aktivno učestvovati u sprovođenju aktivnosti u cilju ispunjavanja obaveza iz pomenutog Ugovora.</i></p>
3	✧ Učešće u radu stalnih komiteta i radnih grupa Regionalnog udruženja energetskih regulatornih tijela (ERRA)

	<p><i>Regulatorna komisija za energetiku Republike Srpske ima status pridruženog člana Regionalnog udruženja energetskih regulatornih tijela (ERRA).</i></p> <p><i>Na osnovu plana rada ERRA-e, planirano je da predstavnici Regulatorne komisije i u toku naredne godine učestvuju u radu stalnih komiteta (za tržišta električne energije i ekonomsku regulaciju, tržišta prirodnog gasa i ekonomsku regulaciju i komitet za energiju iz OIE), odnosno radne grupe (za maloprodajna tržišta i zaštitu kupaca).</i></p>
D. OSTALE AKTIVNOSTI REGULATORNE KOMISIJE	
1	<p>✧ Učešće na konferencijama, simpozijumima i tematskim radionicama, uključujući i izradu stručnih referata iz djelokruga rada regulatornih tijela od strane zaposlenih u Regulatornoj komisiji i saradnja sa drugim regulatornim komisijama u BiH i okruženju u cilju razmjene iskustava.</p> <p><i>Učešće u regionalnom sistemu izdavanja garancija o porijeklu u okviru projekta Sekretarijata Energetske zajednice</i></p>

Predsjednik

Vladislav Vladičić

